

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПРЊАВОР
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел/факс: +387 51 663 740
e-mail: opstina@prnjavor.ba, www.prnjavor.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ
ПРЊАВОР ЗА ПЕРИОД 2012-2020. ГОДИНА У 2016. ГОДИНИ**

Предлагач: Начелник општине
Обрађивач: Одјељење за локални економски
развији друштвене дјелатности

Прњавор, јун 2017. године

САДРЖАЈ

САЖЕТАК	2
1. УВОД.....	3
2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ.....	3
2.1. Визија.....	3
2.2. Стратешки циљеви	3
2.3. Секторски циљеви	4
2.4. Кључни планирани приоритети и фокуси за посматрани годишњи период (2016. година).....	5
2.5. Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације за период 2016-2018. година	5
3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ПРЊАВОР	6
3.1. Сажет осврт на претходни период имплементације (2012-2015. година).....	6
3.2. Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2016. години.....	8
3.3. Кључни резултати и остварени прогрес	15
3.4. Вертикална и хоризонтална усклађеност	20
3.5. Институционални капацитети општинске управе	20
4. ЗАКЉУЧАК.....	21
5. АНЕКСИ	22

САЖЕТАК

Извјештај о имплементацији Стратегије интегрисаног развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година има за циљ да покрене кључне актере на размишљање и допринесе бољем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског, друштвеног и сектора заштите животне средине у оквиру 19 дефинисаних секторских циљева.

Планом имплементације за период 2016-2018. година предвиђена је реализација 21 пројекта укупне вриједности 3.936.535,00КМ. У 2016. години започета је реализација 18 пројеката, од којих је 10 потпуно реализовано. Процент реализације пројеката у извјештајној години је задовољавајући.

Укупна вриједност реализованих пројеката је 2.406.251,23 КМ, што је 61% реализације у односу на пројектовани финансијски оквир. 81% вриједности пројеката реализовано је из буџета општине Прњавор, а остало из спољних извора.

У погледу кључних приоритета и фокуса за 2016. годину, општина Прњавор је реализовала активности на пројекту Изградња водовода за 6 мјесних заједница општине Прњавор „Повелич“, пројекту Проширење дјечијег вртића у Прњавору, пројекту Изградња новог објекта Музичке школе у Прњавору, као и Програму подршке пољопривредној производњи. Реализацијом ових пројеката општина Прњавор је остварила значајан допринос у унапређењу предшколског и основношколског васпитања и образовања, пољопривредне производње и снабдијевања питком водом 6 мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, али и дијела града Прњавор. Такође, крајем 2016. године ријешени су имовинско-правни односи на дијелу пословно-туристичке зоне Вијака, што у наредном периоду отвара могућност инвестирања у наведеној зони и отварање нових радних мјеста.

Почетком 2016. године општина Прњавор је постала партнерска општина у *Програму за локалну самоуправу и економски развој у Босни и Херцеговини – ProLocal*, који на подручју БиХ имплементира њемачка организација GIZ. Програм траје од 01.01.2016. године до 31.12.2018. године и има за циљ да допринесе динамичнијем економском и социјалном развоју у Босни и Херцеговини јачањем конкурентности малих и средњих предузећа. Програм промовише партнерско управљање локалним економским развојем, подржавајући дијалог између јавног и приватног сектора. Осим тога, помаже одабраним партнерским општинама да имплементирају креиране мјере, као и да пружају услуге које су у складу са потребама приватног сектора.

Половином 2016. године општина Прњавор је започела имплементацију *Municipal Environmental and Economic Governance (MEG)* пројекта, који на подручју БиХ имплементира UNDP. Активности ће бити реализоване у три правца: демократичнији и квалитетнији рад органа локалне самоуправе, пружање квалитетних услуга у секторима привреде и заштите животне средине у складу са потребама грађана, те унапређење регулаторног оквира за пружање услуга. Када је у питању заштита животне средине, фокус је на предузећима која се баве пружањем комуналних услуга, првенствено водовод и канализација. У каснијим фазама пројекта биће омогућена финансијска подршка за општине које су показале напредак током реализације пројекта, праћено по годинама, а износ средстава ће зависити управо од успјешности општине, те броја грађана. Најуспјешније општине ће имати прилику остварити финансијску подршку за суфинансирање пројеката из два сектора у износу до 160.000,00 CHF годишње, општине за средњим оцјенама резултата до 90.000,00 CHF годишње, а општине са лошим резултатима неће моћи остварити финансијску подршку.

Изазови који имају негативан утицај на степен имплементације планираних интервенција се огледају у недостатку ресурса, посебно финансијских средстава.

1. УВОД

Стратегију развоја општине Прњавор за период 2012-2020. године израдио је Развојни тим Општине Прњавор, у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ILDP), који представља заједничку иницијативу Владе Швицарске и Развојног програма Уједињених нација (UNDP).

Стратегија развоја општине Прњавор усвојена је на 4. посебној сједници Скупштине општине, одржаној дана 11.04.2012. године („Службени гласник општине Прњавор“, број 14/12). Као оперативни инструмент за реализацију Стратегије, општина припрема трогодишњи план имплементације сваке године од усвајања Стратегије. Детаљни план имплементације за период 2016-2018. година је припремљен, али није објављен на званичној страници општине.

Овај извјештај се односи на имплементацију стратешких, односно секторских приоритетних пројеката у 2016. години, који се по МиПРО¹ методологији планирају уз консултације са свим битним актерима у заједници у свим фазама имплементације Стратегије.

Носилац израде трогодишњег плана имплементације, као и извјештаја је Одјељење за локални економски развој и друштвене дјелатности, у оквиру ког је основан Одсјек за развој и предузетништво и који у општини Прњавор обавља функцију јединице за управљање развојем (ЈУРА). Извјештај је припремљен на основу података достављених од свих унутрашњих организационих јединица општине.

Током 2016. године проведен је процес средњорочне евалуације Стратегије развоја за период 2012-2015. година, на основу којег је израђен *Извјештај о средњорочној евалуацији Стратегије интегрисаног локалног развоја општине Прњавор за период евалуације 2012-2015. година*. У складу са МиПро методологијом, те на основу наведеног Извјештаја, утврђена је потреба ревизије Стратегије развоја општине Прњавор за наредни период.

2. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

2.1. Визија

Стратегијом развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година дефинисана је следећа визија:

„Прњавор 2020. године ће бити мјесто гдје ће људи са овог подручја, ма гдје се тренутно налазили и ком народу припадали, на основу своје предузетности, знања и пословних веза остварити снажан прилив инвестиција и динамичан развој локалне привреде. Као резултат оваквог осмогодишњег привредног замаху и друштвеног напретка, Прњавор ће од „Мале Европе“ постати „Европа у малом“, са европским квалитетом живота, развијеном друштвеном и комуналном инфраструктуром, туристички атрактивном и очуваном животном средином, препознатљив по имиџу мултикултуралности и толерантности.“

2.2. Стратешки циљеви

Стратегијом развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година дефинисано је 5 стратешких циљева:

Стратешки циљ 1: Креирање инвестиционих услова који Прњавор сврставају међу најатрактивнија мјеста за инвестиције у РС и БиХ.

Стратешки циљ 2: Стварање конкурентне привредне структуре са већим учешћем производних инвестиција.

Стратешки циљ 3: Полицентрична заједница са развијеном друштвеном и комуналном инфраструктуром која ће обезбиједити квалитетан живот у селу и граду.

¹МиПРО – назив методологије, скраћеница настала од почетних слова (методологија за интегрисано планирање развоја општина) са симболичким значењем - да смо ми, који партиципативно планирамо на локалном нивоу, проактивни, дакле, да обликујемо своју будућност.

Стратешки циљ 4: Одржив рурални развој уз савремену и тржишно оријентисану пољопривредну производњу и повећан степен прераде пољопривредних производа.

Стратешки циљ 5: Створити јединствен амбијент који на оптималан начин комбинује већ постојећу препознатљивост, туристички потенцијал и очување животне средине.

2.3. Секторски циљеви

Стратешки приоритети за развој општине су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски развој

Секторски циљ 1: Развијање квалитетне пословне инфраструктуре,

Секторски циљ 2: Успостављена активна сарадња са нашим људима који посједују капитал и пословне везе у иностранству,

Секторски циљ 3: Успостављен сервис за инвеститоре и осмишљена промоција за привлачење инвестиција,

Секторски циљ 4: Континуирано поједностављење процедура, убрзање и појефтињење услуга општинске управе,

Секторски циљ 5: Изградња финансијских инструмената,

Секторски циљ 6: Подршка привреди у бољем позиционирању на тржишту, сертификацији производа и у усвајању нових технологија,

Секторски циљ 7: Подршка у обуци и савјетовању (бизнис планови, маркетинг, управљање фирмом, финансије),

Секторски циљ 8: Подршка у удруживању, умрежавању и кластеризацији предузећа,

Секторски циљ 9: Створена критична маса пољопривредних произвођача,

Секторски циљ 10: Повећана финализација пољопривредних производа.

Друштвени развој

Секторски циљ 1: Развити мрежу комуналне инфраструктуре (вода и канализација) на цијелом подручју општине до 2020. године (повећање за 200%),

Секторски циљ 2: Унаприједити спортску и културну инфраструктуру на начин да релевантни садржаји, као и могућност бављења спортом и рекреацијом, буду доступни свим грађанима до 2020. године,

Секторски циљ 3: Ојачати сектор цивилног друштва и повећати активно учешће за 50% до 2013. године,

Секторски циљ 4: Ублажити негативну стопу природног прираштаја до 2020. године,

Секторски циљ 5: Ускладити образовне профиле и вјештине са потребама тржишта рада до 2015. године.

Сектор заштите животне средине

Секторски циљ 1: Регулисано 30% отпадних вода до 2016. године и уређено 4 км корита ријека до 2015. године,

Секторски циљ 2: Умањење укупне количине отпада за финално депоновање за 15% до 2015. године,

Секторски циљ 3: Успостављање еколошког информационо-едукативног центра, реализација пројеката енергетске ефикасности у јавном сектору и изградња инфраструктуре за унапређење јавног здравља,

Секторски циљ 4: Израда стратешке просторно-планске документације и успостављање општинског мониторинга животне средине,

Секторски циљ 4.1: План заштите од пожара на подручју општине Прњавор,

Секторски циљ 4.2: Студија угрожености екосистема и биодиверзитета на подручју општине Прњавор.

2.4. Кључни планирани приоритети и фокуси за посматрани годишњи период (2016. година)

Кључни приоритети економског сектора

У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети економског сектора за 2016. годину били су промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине и програм подршке пољопривредној производњи.

Фокусирање на пројекат Промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине доприноси реализацији секторског циља 2. - Успостављена активна сарадња са нашим људима који посједују капитал и пословне везе у иностранству, али и повезивању са матичним земљама припадника националних мањина који живе на подручју општине Прњавор.

Фокусирањем на програм подршке пољопривредној производњи, општина Прњавор активно утиче на унапређење пољопривредне производње што доприноси реализацији секторских циљева 9 и 10 - створена критична маса пољопривредних произвођача, повећана финализација пољопривредних производа.

Кључни приоритети друштвеног сектора

У друштвеном сектору кључни приоритети у 2016. години били су пројекти који су се односили на стварање услова за стамбено збрињавање Рома, изградњу приоритетне путне мреже и саобраћајне инфраструктуре, изградњу приоритетне водоводне мреже, реконструкцију и одржавање јавне расвјете, подршку одржавању традиционалних манифестација у руралним подручјима, унапређење школске инфраструктуре и модернизацију наставног процеса, те санацију клизишта на подручју општине Прњавор.

Кључни приоритети сектора заштите животне средине

У сектору заштите животне средине у 2016. години кључни приоритети су били пројекти који су се односили на: уређење слива ријеке Укрине, азил за животиње, израду шумскопривредне основе, израду општинске просторно-планске документације и израду општинског плана управљања отпадом.

2.5. Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације за период 2016-2018. година

За плански период 2016-2018. година укупно је планиран 21 пројекат, од чега се 19 пројеката односи на пренесене раније започете пројекте, а 2 пројекта на оне који су започели током 2016. године. Посматрајући по развојним секторима за период 2016-2018. година, у склопу економског сектора укупно су планирана 4 пројекта, у друштвеном сектору 10 пројеката, те у сектору заштите животне средине 7 пројеката. За реализацију ових пројеката, за наведени трогодишњи период, планирано је укупно 16.391.535,00 КМ, од тога из властитих извора 56% и 44% из спољних извора финансирања. У наставку је графички приказ структуре планираних пројеката по секторима и структуре финансијских параметара по секторима.

У периоду 2016-2018. година планирано је да се највећи дио средстава утроши у оквиру друштвеног сектора, гдје су садржани и највећи инфраструктурни пројекти, у укупном износу од 11.993.535,00 КМ. У оквиру економског сектора у наведеном периоду планиран је износ од 3.872.000,00 КМ за реализацију 4 пројекта, док је најмање средстава предвиђено за финансирање 7 пројеката из сектора заштите животне средине (526.000,00 КМ).

3. ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ПРЊАВОР

3.1. Сажет осврт на претходни период имплементације (2012-2015. година)²

Укупан проценат реализације планираних пројеката у оквиру Стратегије развоја општине Прњавор је 68,29%. Наиме, од укупно 41 пројекта из Стратегије планираних за имплементацију у периоду 2011-2015. године³, само 2 пројекта (4,88 %) су имплементирани у потпуности, а 26 пројеката (63,41 %) су дјелимично реализовани или тек започети. Удио пројеката чија имплементација није ни започета у овом периоду је 31,71% (13 пројеката).

Највећи проценат потпуно имплементираних пројеката у односу на број планираних пројеката је остварен у сектору економског развоја од 7,69%, затим у сектору друштвеног развоја (5,56%), док у сектору заштите животне средине ниједан пројекат није завршен.

Од укупно 37,57 милиона КМ планираних за имплементацију 41 пројекта, реализовано је 46,85%. У структури финансирања, реализована средства из општинског буџета чине 77,89% укупних улагања, а средства спољних извора 22,11%.

² Извор: Извјештај о средњерочној евалуацији Стратегије интегрисаног локалног развоја општине Прњавор за период евалуације 2012-2015. година.

³ Иако је коначна верзија Стратегије развоја општине Прњавор усвојена на сјединици СО-е одржаној 11.04.2012. године, нацрт овог документа био је усвојен на сјединици СО-е у децембру 2010. године и послужио је као основа за имплементацију пројеката у току 2011. године. Подаци за 2011. годину су такође били предмет обраде и посматрања у процесу средњерочне евалуације.

Табела 1: Планирана и реализована средства у периоду 2011-2015. година

Сектор	Планирана финансијска средства за имплементацију пројеката	Реализована финансијска средства за имплементацију пројеката		
	Укупно	Буџет	Спољни извори	Укупно
Економски	5.065.000	2.959.371	105.131	3.064.502
Друштвени	31.421.000	10.187.575	3.786.805	13.974.380
Заштита животне средине	1.085.000.00	563.076	0.00	563.076
Укупно	37.571.000	13.710.023	3.891.936	17.601.959
% (структура)		77,89%	22,11%	100.00%
Процент реализованих од укупно планираних средстава				46,85%

Укупан проценат реализације броја планираних пројеката у оквиру Стратегије интегрисаног локалног развоја општине Прњавор је 68,29 %. Наиме, од укупно 41 пројекта из Стратегије (као планска основа послужили су секторски планови) планираних за имплементацију у периоду 2011-2015. године, само 2 пројекта, односно 4,88% је имплементирано у потпуности. Удио пројеката чија имплементација није ни започета у овом периоду је 31,71% (13 пројеката), док је удио дјелимично реализованих или започетих пројеката 63,41 % (26 пројеката).

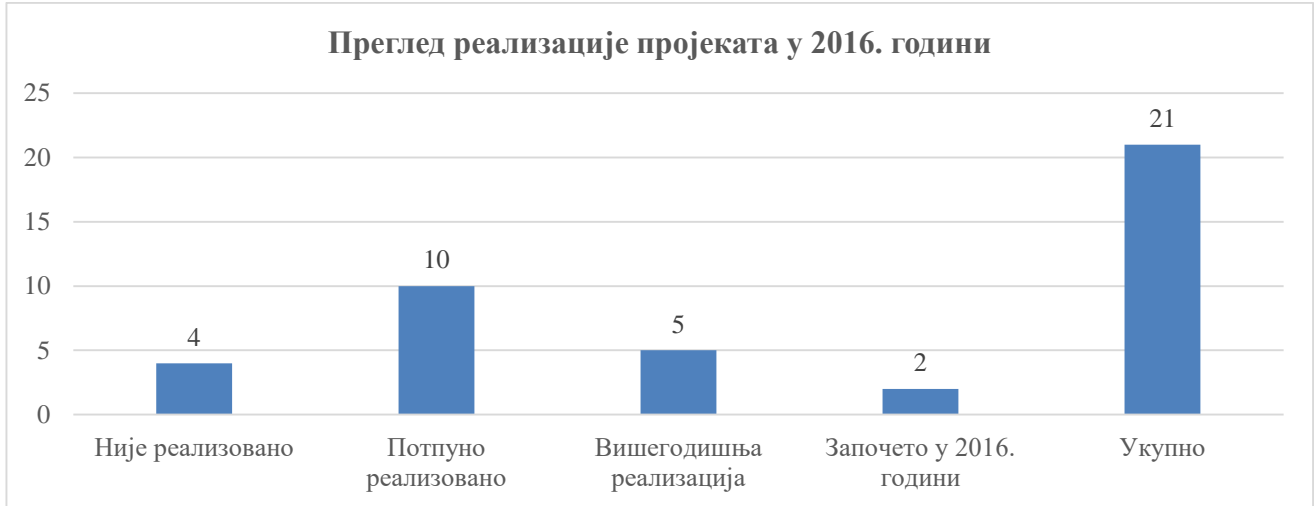
Посматрано по секторским плановима из Стратегије, највећи проценат потпуно имплементираних пројеката у односу на број планираних пројеката је остварен у сектору економског развоја (7,69%), затим у сектору друштвеног развоја (5,56%), док у сектору животне средине ниједан пројекат није завршен. Ови подаци указују на изузетно низак проценат реализације пројеката из сва три сектора развојне Стратегије.

Када се посматрају потпуно реализовани пројекти, из наведених података види се да је укупан степен реализације низак (4,88%), док је ситуација боља када се посматра степен реализације потпуно реализованих и дјелимично реализованих пројеката: сектор друштвеног развоја је најуспјешнији са реализацијом 83,33%, затим сектор заштите животне средине са 60,00% и сектор економског развоја са реализацијом 53,85%. Значајан број пројеката је у реализацији (20 пројеката или 43,48%). Ниједан пројекат није отказан, али је 13 пројеката (28,26%) пролонгирано углавном због недостатка финансијских средстава, неријешених имовинско-правних односа за пројекат изградње пословне зоне и недостатка подршке или потребе за усаглашавањем са Владом и министарствима на нивоу Републике Српске. Поред тога, извори финансирања из општинског буџета били су ограничени од 2013. године због нове законске обавезе о исплати дознака на име социјалне заштите, те смањења прихода од ПДВ-а.

Низак степен реализације пројеката остварен је због чињенице да је већина пројеката широко постављена (програмски приступ) или су великог обима и имплементирају се у вишегодишњем периоду (имају карактер пројектне мјере), а нису постављене циљне вриједности (излазни резултати и исходи) на годишњем нивоу. То значи да се велики број пројеката налази у фази спровођења у цијелом средњорочном периоду. Због наведених разлога, почетком 2017. године започеле су активности на ревизији Стратегије развоја општине Прњавор.

3.2. Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2016. години

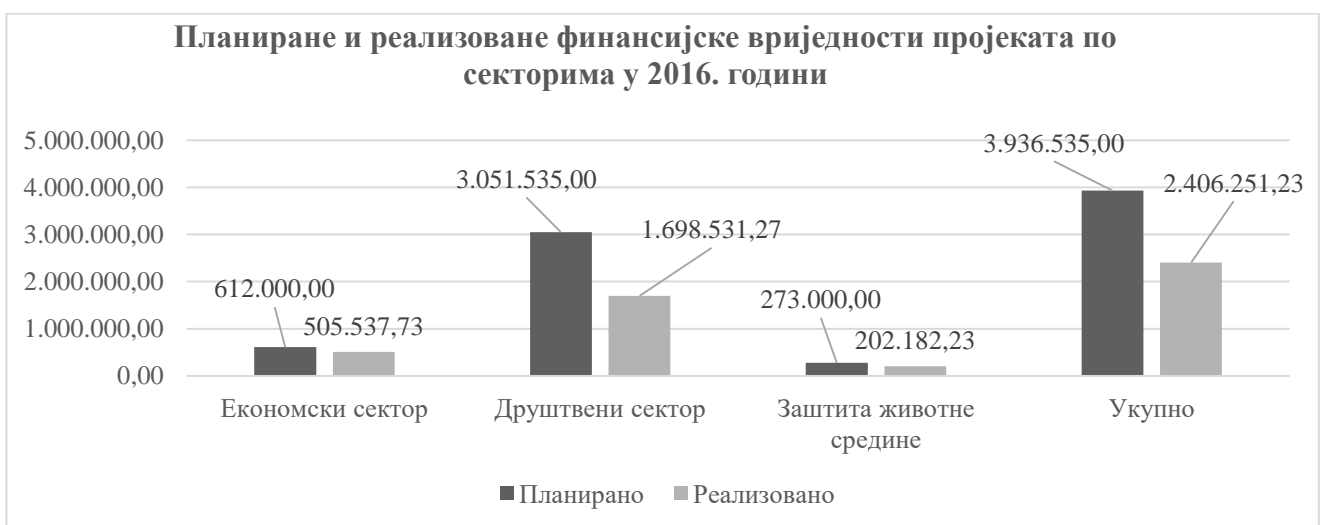
Планом имплементације за 2016. годину планиран је 21 пројекат. У потпуности је реализовано 10 пројеката, 4 пројекта нису реализована, 5 пројеката се односи на пројекте чија је реализација започела у претходном и наставља се у наредном периоду, док су 2 пројекта покренута током 2016. године и њихова реализација се такође наставља у наредном периоду. У наставку је графички приказ реализације пројеката.

Током 2016. године нису реализована 4 пројекта, и то углавном због недостатка финансијских средстава. Њихова реализација је пролонгирана за наредни период.

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката је 61% у односу на план имплементације за 2016. годину. При томе, у укупном броју реализованих пројеката, 90% се односи на финансирање из општинског буџета док је свега 10% финансирано из спољних извора финансирања. Упоредијући планирану структуру по изворима финансирања, гдје је у плану имплементације за 2016. годину било предвиђено финансирање пројеката са 68% из општинског буџета, а 32% из спољних извора финансирања, може се закључити да, у погледу реалности финансијског планирања за пројекте, прикупљени подаци указују на потребу да се у процесу ревизије Стратегије за наредни период промијени приступ планирању финансијских средстава.

У наставку је графички приказ финансијске реализације по секторима:

У табелама у наставку дат је детаљан приказ укупно реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима:

Табела 2. Преглед планираних наспрам остварених пројеката у 2016. години (сви сектори)

ПРЕГЛЕД (потпуно или дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из спољних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	21	3.936.535,00	2.659.535,00	1.277.000,00
% структура финансирања од А			68%	32%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	17	2.406.251,23	2.156.174,10	250.071,13
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	81%	61%	81%	19,6%
% структура (од Б)			90%	10%
В. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	7	425.501,41	425.501,41	0,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	33%	11%	16%	0%
% структура (од В)			100%	0%
Г. Укупан број у потпуности завршених пројеката	10	1.980.743,82	1.730.672,69	250.071,13
% у потпуности завршених пројеката (од А)	48%	50%	65%	20%
% структура (од Г)			87%	13%

Табела 3. Финансијска структура планираних и реализованих пројеката распоређених по секторима на основу Плана имплементације пројеката за 2016. годину

2016. година	Сектор	Збир финансијских вриједности пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано	Реализовано	Буџет (%)	Остало (%)
	Друштвени развој	3.051.535,00	1.698.531,27	85,6%	14,4%
	Економски развој	612.000,00	505.537,73	99%	1%
	Заштита животне средине	273.000,00	202.182,23	100%	0%
	Укупно	3.936.535,00	2.406.251,23	90%	10%
	% по плану имплементације		61,13%		

Сектор економског развоја

У сектору економског развоја за 2016. годину планирана су 4 пројекта. Од тога су током претходне године у потпуности реализована 2 пројекта. За реализацију ових пројеката је планирано 612.000,00 КМ, а реализовано је 505.537,73 КМ што представља 82,6% од планираних средстава. У овом сектору, средства која су намијењена за реализацију пројеката била су реализована углавном из општинског буџета.

Табела 4.Преглед пројеката из економског сектора

Пројекат	План за 2016. годину	Реализација по изворима финансирања (у КМ)		
		Буџет	Спољни	Укупно
Изградња пословно-туристичке зоне "Вијака"	0,00	0,00	0,00	0,00
Промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине	151.000,00	102.851,84	4.640,04	107.491,88
Програм подршке пољопривредној производњи	441.000,00	398.045,85	0,00	398.045,85
Пројекат развоја туризма	20.000,00	0,00	0,00	0,00
УКУПНО	612.000,00	500.897,69	4.640,04	505.537,73

Најзначајнији пројекти у 2016. годину у области економског сектора су Промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине и Програм подршке пољопривредној производњи. Ријеч је о пројектима који се реализују сваке године (имају карактер пројектне мјере).

У оквиру пројекта **Промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине** реализовано је низ активности за шта је укупно утрошено 107.491,88 КМ, од чега је из буџета општине утрошено 102.851,84 КМ. Износ од 4.640,04 КМ представљају донаторска средства Савјета Европе за завршетак реализације пројекта Промоција учења мањинских језика на подручју општине Прњавор. Такође, у склопу овог пројекта одржан јеседми по реду Фестивал националних мањина општине Прњавор „Мала Европа“.

Програм подршке пољопривредној производњи – Током 2016. године из буџета општине Прњавор на име исплате подстицаја пољопривредној производњи утрошено је укупно 328.723,35 КМ на основу 612 ријешених захтјева пољопривредних произвођача који су остварили право на новчане подстицаје из различитих видова пољопривредне производње, те на основу проведених поступака јавних набавки у предметима вјештачког осјемењивања крвава, јуница, расплодних крмача и назимица, као и хемијске анализе узорака пољопривредног земљишта. За финансирање трошкова противградне заштите утрошено је укупно 51.000,00 КМ. Такође, на име регресирања камата на пољопривредне кредите утрошено је укупно 18.322,50 КМ.

Од планирана 4, нису реализована 2 пројекта, и то пројекат Изградња пословно-туристичке зоне „Вијака“, због неријешених имовинско-правних односа, те Пројекат развоја туризма. Активности везане за Пројекат развоја туризма су због гашења ЈУ Туристичка организација Прњавор пребачене на Одјелење за локални економски развој и друштвене дјелатности и углавном су реализоване у склопу пројекта Промоција Прњавора као атрактивне инвестиционе средине.

Табела 5. Преглед планираних и остварених пројеката у економском сектору у 2016. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из спољних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	4	612.000,00	556.000,00	56.000,00
% структура финансирања (од А)			91%	9%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	2	505.537,73	500.897,69	4.640,04
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	50%	83%	99%	8%
% структура (од Б)			99%	1%
В. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	0	-	-	-
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	-	-	-	-
% структура (од В)			-	-
Г. Укупан број у потпуности завршених пројеката	2	505.537,73	500.897,69	4.640,04
% у потпуности завршених пројеката (од А)	50%	83%	91%	9%
% структура (од Г)			99%	1%

Друштвени сектор

У друштвеном сектору за 2016. годину планирано је 10 пројеката. Из претходних година пренесено је 5 пројеката чија је реализација настављена у 2016. години. Током претходне године у потпуности је реализовано 5 пројеката. За реализацију пројеката из друштвеног сектора у 2016. години планирано је 3.051.535,00КМ, а реализовано је 1.698.531,27КМ, што представља 56%. У овом сектору, средства која су намијењена за реализацију пројеката била су обезбијењена углавном из општинског буџета. У наредној табели дат је преглед планираних и реализованих пројеката у 2016. години.

Табела 6. Преглед пројеката из друштвеног сектора

Пројекат	Планза 2016. годину	Реализација по изворима финансирања (у КМ)		
		Буџет	Спољни	Укупно
Стварање услова за системско рјешавање стамбеног збрињавања Рома	205.000,00	34.000,00	171.000,00	205.000,00
Изградња приоритетне путне мреже и саобраћајне инфраструктуре	1.497.935,00	828.195,04	74.431,09	902.626,13

Изградња приоритетне водоводне мреже	145.000,00	146.430,69	0,00	146.430,69
Изградња приоритетне канализационе мреже	40.000,00	0,00	0,00	0,00
Реконструкција и одржавање јавне расвјете	145.000,00	194.545,46	0,00	194.545,46
Подршка одржавању традиционалних манифестација у руралним подручјима	54.000,00	34.953,30	0,00	34.953,30
Изградња новог објекта ЈУ "Музичка школа" у Прњавору	361.000,00	0,00	0,00	0,00
Проширење дјечијег вртића у Прњавору	110.000,00	161.000,00	0,00	161.000,00
Унапређење приоритетне школске инфраструктуре на подручју општине Прњавор и модернизација наставног процеса	93.600,00	16.281,95	0,00	16.281,95
Санација клизишта на подручју општине Прњавор у складу са приоритетима	400.000,00	37.693,74	0,00	37.693,74
УКУПНО	3.051.535,00	1.453.100,18	245.431,09	1.698.531,27

Током 2016. године реализовани су сљедећи пројекти:

Стварање услова за системско рјешавање стамбеног збрињавања Рома- током 2016. године адаптирано је и изграђено 6 стамбених објеката укупне вриједности 205.000,00 КМ. Пројекат је реализован у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице БиХ и организацијом Caritas ViH. Пројекат је пренесен из 2015. године и завршен је у 2016. години.

Изградња приоритетне путне мреже и саобраћајне инфраструктуре – Током 2016. године извршени су радови укупне вриједности 902.626,13 КМ, од чега 74.431,09 КМ представљају донаторска средства Федералног министарства расељених особа и избјеглица за санацију пута кроз МЗ Лишња и реконструкцију дијела улице Војводе Мишића. Пројекат је у потпуности завршен у 2016. години (ради се о пројектној мјери која се реализује сваке године).

Изградња приоритетне водоводне мреже–Током 2016. године реализоване су активности на изградњи дистрибутивног цјевовода у оквиру система водоснабдијевања Повелич, као и радови на пробној бушотини у Доњим Вијачанима, реконструкцији потисног цјевовода у Доњим Вијачанима (за водоснабдијевање становништва у МЗ Доњи Вијачани и дијеловима мјесних заједница Горња Мравица, Шаринци и Дренова), радови на систему водоснабдијевања у Доњим Штрпцима, те реконструкција и изградња нових објеката водоснабдијевања којима управља КП „Водовод“ а.д. Прњавор. Пројекат се наставља и током 2017. године.

Реконструкција и одржавање јавне расвјете–Редовно одржавање јавне расвјете обављано је по указаној потреби и у складу са издатим налозима надзорног органа. За одржавање јавне расвјете и трошкове електричне енергије у граду и мјесним заједницама утрошено је укупно 194.545,46 КМ. Пројекат је у потпуности завршен у 2016. години (ради се о пројектној мјери која се реализује сваке године).

Подршка одржавању традиционалних манифестација у руралним подручјима–Током 2016. године одржана су 34 парастоса у мјесним заједницама. Пројекат је у потпуности завршен у 2016. години (ради се о пројектној мјери која се реализује сваке године).

Изградња новог објекта ЈУ Музичка школа у Прњавору–Током 2016. године изведени су грађевински радови на новом објекту ЈУ Музичка школа Прњавор, издата противпожарна

сагласност и извршено претварање пољопривредног у грађевинско земљиште. Укупна вриједност изведених радова је 361.000,00 КМ, а комплетна реализација је извршена по резервацији средстава из 2015. године, па наведена средства нису приказана као средства из 2016. године. Реализација пројекта се наставља у 2017. години.

Проширење дјечијег вртића у Прњавору—Током 2016. године извршени радови у оквиру Фазе II, укупна вриједност радова износила 113.062,65 КМ, а износ од 110.000,00 КМ је плаћен из резервисаних средстава из 2015. године (наведени износ није приказан у реализацији за 2016. годину). Остатак од 3.062,65 КМ, као и радови у оквиру Фазе III исплаћени су из средстава планираних буџетом за 2016. годину у укупном износу од 161.000,00 КМ.

Санација клизишта на подручју општине Прњавор у складу са приоритетима—Током 2016. године извршени су радови у вриједности од 37.693,74 КМ, и то санација клизишта на локалном путу у Поточанима, израда главног пројекта санације клизишта на 7 локација, као и ревизија пројектне документације и израде урбанистичко-техничких услова „Санација клизишта на локалним путевима, општина Прњавор“. Реализација пројекта се наставља и током 2017. године.

Током 2016. године нису реализоване активности на пројекту **Изградња приоритетне канализационе мреже** због недостатка финансијских средстава. Укупна вриједност пројекта предвиђена Стратегијом развоја износи 6.000.000,00 КМ.

Табела 7.Преглед планираних и остварених пројеката у друштвеном сектору у 2016. години

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из спољних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	10	3.051.535,00	1.830.535,00	1.221.000,00
% структура финансирања од А			60%	40%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	9	1.698.531,27	1.453.100,18	245.431,09
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	90%	56%	79%	20%
% структура (од Б)			86%	14%
В. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	4	345.124,43	345.124,3	0
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	40%	11%	19%	0%
% структура (од В)			100%	0%
Г. Укупан број у потпуности завршених пројеката	5	1.353.406,84	1.107.975,75	245.431,09
% у потпуности завршених пројеката(од А)	50%	44%	61%	20%
% структура (од Г)			82%	18%

Сектор заштите животне средине

У сектору заштите животне средине за 2016. годину планирано је 7 пројеката. Из претходних година пренесен је 1 пројекат чија је реализација настављена у 2016. години, а започета су 3 нова пројекта. Од тога су током претходне године у потпуности реализована 3 пројекта. За реализацију ових пројеката је планирано 273.000,00 КМ, а реализовано је 202.182,23 КМ што представља 74%. У овом сектору, средства која су намијењена за реализацију пројеката била су обезбијеђена углавном из општинског буџета (детаљне информације су приказане у табелама у наставку текста).

Табела 8. Преглед пројеката из сектора заштите животне средине

Пројекат	План за 2016. годину	Реализација по изворима финансирања (у КМ)		
		Буџет	Спољни	Укупно
Уређење слива ријеке Укрине	95.000,00	30.382,98	0,00	30.382,98
Азил за животиње	33.000,00	29.937,60	0,00	29.937,60
Израда шумскопривредне основе	90.000,00	88.998,99	0,00	88.998,99
Едукација пољопривредних произвођача	5.000,00	2.862,66	0,00	2.862,66
Мини погони за прераду пољопривредних производа	0,00	0,00	0,00	0,00
Израда општинског просторног плана и урбанистичког плана насеља Прњавор	40.000,00	50.000,00	0,00	50.000,00
Израда општинског плана управљања отпадом	10.000,00	0,00	0,00	0,00
УКУПНО	273.000,00	202.182,23	0,00	202.182,23

Уређење слива ријеке Укрине—изведени су радови на уређењу корита потока Мамутовац у Горњим Штрпцима у дужини од 1.154,14 метара, као и радови на изградњи конструкције за постављање понтонског моста преко ријеке Вијаке у МЗ Палачковци. Пројекат је пренесен из претходног периода и наставља се и током 2017. године.

Азил за животиње – Током уговорног периода (05.02.-31.12.2016. године) уклоњено је и збринуто укупно 270 паса различите старосне категорије (ради се о пројектној мјери која се реализује сваке године).

Израда шумскопривредне основе—Током 2016. године израђена је *Шумскопривредна основа за шуме у приватној својини на подручју општине Прњавор за период 01.01.2017.-31.12.2026. године*. Општина Прњавор је рјешењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске број 12.06.1-332-1208/16 од 23.12.2016. године добила сагласност на наведени документ. Пројекат је започео и завршен је током 2016. године и у потпуности је финансиран из буџета општине Прњавор, а ријеч је о пројекту који није планиран Стратегијом развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година и који је накнадно уврштен у План имплементације пројеката за период 2016-2018. година.

Едукација пољопривредних произвођача - ради се о пројектној мјери која се реализује сваке године и за коју је током 2016. године издвојено 2.862,66 КМ из буџета општине Прњавор.

Израда општинског просторног плана и урбанистичког плана насеља Прњавор – Током 2016. године започеле су активности на изради нацрта *Урбанистичког плана „Прњавор“ за период 2017-2037. година*. Пројекат се наставља током 2017. године и финансиран је у потпуности из буџета општине Прњавор.

Израда општинског плана управљања отпадом – Током 2016. године започеле су припремне радње за израду *Локалног плана управљања отпадом*, а надлежно одјељење ће приступити изради наведеног плана након усвајања републичке Стратегије управљања отпадом.

Током 2016. године одустало се од реализације пројекта **Изградња мини погона за прераду пољопривредних производа** због недостатка финансијских средстава. Општина Прњавор је аплицирала на јавни позив Инвестиционо-развојне банке РС са пројектом Изградња мини сирана на подручју општине Прњавор, али за наведени пројекат нису одобрена финансијска средства.

Када је у питању сектор заштите животне средине, неопходно је споменути да је у 2016. години усвојен *Локални еколошки акциони план за период 2015-2020. година* („Службени гласник општине Прњавор“, број 3/16). Планом су дефинисани акциони планови за: сектор вода и отпадних вода, сектор управљања отпадом, пољопривредно земљиште, сектор атмосфере, енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије, шуме и шумско земљиште, планско уређење простора, биодиверзитет и заштита природе, јавно здравље и безбједност становништва, јавна свијест, те информисаност и образовање.

Табела 9. Преглед планираних и реализованих пројеката у сектору заштите животне средине у 2016. години

ПРЕГЛЕД (у потпуности и дјелимично реализовани пројекти)	Број пројеката	Укупно	Из буџета	Из спољних извора
ПЛАНИРАНО				
А. Укупан број планираних пројеката	7	273.000,00	273.000,00	0,00
% структура финансирања (од А)			100%	0%
У РЕАЛИЗАЦИЈИ				
Б. Укупан број у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	6	202.182,23	202.182,23	0,00
% у потпуности или дјелимично реализованих пројеката (од А)	86%	74%	74%	0%
% структура (од Б)			100%	0%
В. Укупан број дјелимично реализованих пројеката	3	80.382,98	80.382,98	0,00
% дјелимично реализованих пројеката (од А)	43%	29%	29%	0%
% структура (од В)				
Г. Укупан број у потпуности завршених пројеката	3	121.799,25	121.799,25	0,00
% у потпуности завршених пројеката (од А)	43%	45%	45%	0%
% структура (од Г)			100%	0%

3.3 Кључни резултати и остварени прогрес

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду може се закључити да су годишњи резултати видљиви кроз реализацију пројекта Изградња водовода за 6 мјесних заједница општине Прњавор „Повелич“, пројекта Проширење дјечијег вртића у Прњавору, пројекта Изградња новог објекта Музичке школе у Прњавору, као и Програма подршке пољопривредној производњи. Реализацијом ових пројеката општина Прњавор је остварила значајан допринос у унапређењу предшколског и основношколског васпитања и образовања, пољопривредне производње и снабдијевања питком водом 6 мјесних заједница сјеверног дијела општине Прњавор, али и дијела града Прњавор. Такође, крајем 2016. године ријешени су имовинско-правни односи на дијелу будуће пословно-туристичке зоне Вијака, што у наредном периоду отвара могућност инвестирања у наведеној зони и отварање нових радних мјеста.

Економски развој

Секторски циљ 1: Развијање квалитетне пословне инфраструктуре - Током 2016. циљ је дјелимично остварен, и то почетком реализације активности на изради Урбанистичког плана „Прњавор“, као и рјешавањем имовинско-правних односа у дијелу пословно-туристичке зоне „Вијака“.

Секторски циљ 2: Успостављена активна сарадња са нашим људима који посједују капитал и пословне везе у иностранству - Праћење остварења Секторског циља иницијално је било планирано путем једног исхода: Мрежа за сарадњу креирана и почиње да функционише. Током 2016. године није остварен наведени исход, односно секторски циљ.

Секторски циљ 3: Успостављен сервис за инвеститоре и осмишљена промоција за привлачење инвестиција - У протеклој години овај секторски циљ је дјелимично остварен, захваљујући промоцији инвестиционих потенцијала општине, док сервис за инвеститоре није успостављен.

Секторски циљ 4: Континуирано поједностављење процедура, убрзање и појефтињење услуга општинске управе - У протеклом средњорочном периоду⁴ Секторски циљ 4. је остварен, захваљујући успјешној реализацији пројекта Регулаторна реформа, којим је остварен видљив напредак у пружању услуга општинске управе према привредном сектору и грађанима. Током 2016. године вршен је мониторинг и ажурирање података у оквиру Е-регистра, који је објављен на страници општине Прњавор.

Секторски циљ 5: Изградња финансијских инструмената – Током 2016. године циљ није остварен због недостатка финансијских средстава.

Секторски циљ 6: Подршка привреди у бољем позиционирању на тржишту, сертификацији производа и у усвајању нових технологија - У протеклом средњорочном периоду, укључујући и 2016. годину, Секторски циљ 6. није остварен, јер нису реализоване планиране пројектне активности. Остварењу Секторског циља 6. доприноси пројекат: „Развијте свој мали бизнис уз подршку општине“ који је пролонгиран због недостатка финансијских средстава.

Секторски циљ 7: Подршка у обуци и савјетовању (бизнис планови, маркетинг, управљање фирмом, финансије) - У протеклом средњорочном периоду, укључујући и 2016. годину, Секторски циљ 7. није биломогуће оцијенити, јер у Стратегији развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година нису дефинисани пројекти који доводе до остварења овог секторског циља. За реализацију Секторског циља 7. није планиран ниједан пројекат у Стратегији развоја. С обзиром да је очекивани исход исти као за Секторски циљ 6., закључује се да постоји проблем у кохерентности између пројеката и секторских циљева у сектору економског развоја. Приликом ревизије Стратегије треба анализирати овај секторски циљ – уколико се не могу дефинисати адекватне и специфичне пројектне интервенције, које доприносе остварењу циља, онда је циљ непотребан и треба га укинути.

⁴Период 2012-2015. година, за који је извршена евалуација имплементације Стратегије развоја

Секторски циљ 8: Подршка у удруживању, умрежавању и кластеризацији предузећа - У протеклом периоду Секторски циљ 8. није остварен, јер пројектни циљ – Успостава кластера није остварен. За остварење Секторског циља 8. био је планиран један пројекат - Развој кластера. У склопу тог пројекта у претходном периоду предузете су активности мањег обима – основана су 2 удружења - Удружење привредника и Удружење предузетника општине Прњавор. Наведена удружења су последњих неколико година прилично неактивна и Општинска управа је покушала да активира и обнови рад истих укључујући их у рад Привредног савјета општине Прњавор. Привредни савјет је основан 2014. године и кроз дијалог јавног и приватног сектора заједнички је радио на унапређењу предузетништва и конкурентности предузећа и привредном и друштвеном развоју општине. Међутим, током 2016. године није одржан ниједан састанак Привредног савјета. И поред уложених напора у претходном периоду, пројектни циљ – успостава кластера није остварен, а самим тим није остварен ни Секторски циљ 8.

За овај секторски циљ планиран је идентичан исход као и за Секторске циљеве 6. и 7., што значи да везе између пројеката и циљева нису кохерентне. Приликом ревизије Стратегије требало би анализирати овај секторски циљ – уколико се не могу дефинисати адекватне и специфичне пројектне интервенције које доприносе остварењу циља, онда је циљ непотребан и треба га укинути.

Секторски циљ 9: Створена критична маса пољопривредних произвођача -У протеклој години Секторски циљ 9. је дјелимично остварен, што се види из напора општинског руководства да пружи подршку пољопривредним произвођачима (подстицаји за различите видове пољопривредне производње, финансирање трошкова система противградне заштите, регресирање камата на пољопривредне кредите, плаћање хемијске анализе и контроле плодности земљишта, плаћање трошкова вјештачког осјемењавања стоке), а за ове намјене током 2016. године из буџета општине Прњавор издвојено је 398.045,85 КМ. За остварење Секторског циља 9. планирана су 2 пројекта: Програм подршке пољопривредној производњи (у потпуности реализован – има карактер пројектне мјере и реализује се у континуитету) и пројекат Техничка помоћ за успостављање/преструктурисање задруга и пољопривредних удружења на робну и тржишно оријентисану пољопривредну производњу (пројекат је пролонгиран – није реализован због недостатка финансијских средстава). Према секторском плану економског развоја у Стратегији, пројекат Програм подршке пољопривредној производњи доприноси и реализацији Секторских циљева 6. и 10. Поред наведена 2 пројекта, према секторском плану, овом циљу доприноси и пројекат: Мини погони за прераду пољопривредних производа (укључујући инсталирање хладњача и мини сушара), који је пролонгиран - није реализован због недостатка финансијских средстава.

Секторски циљ 10: Повећана финализација пољопривредних производа - Остварењу Секторског циља 10. директно доприносе два пројекта. Један је пројекат Мини погони за прераду пољопривредних производа (укључујући инсталирање хладњача и мини сушара), који (према секторском плану) доприноси и остварењу Секторских циљева 6. и 9. Пројекат је пролонгиран - није реализован због недостатка финансијских средстава, активно се ради на проналажењу донатора или суфинансијера за овај пројекат. Други пројекат је Програм подршке пољопривредној производњи који је дјелимично реализован и води се под Секторским циљем 9.

Друштвени развој

Секторски циљ 1: Развити мрежу комуналне инфраструктуре (вода и канализација) на цијелом подручју општине до 2020. године (повећање за 200%) – Током 2016. године Секторски циљ 1. је дјелимично остварен, углавном у домену унапређења услуге водоснабдијевања.

За остварење Секторског циља 1. планирано је 5 пројеката:

- Изградња приоритетне водоводне мреже (Изградња водовода за 6 мјесних заједница општине Прњавор "Повелич") - пројекат је дјелимично реализован. Пројекат изградње

водовода "Повелич" за 6 мјесних заједница општине Прњавор је вишегодишњи пројекат. У оквиру овог пројекта, на водовод "Повелич" у мјесецу августу 2016. године спојен је и дио града Прњавор.

- Изградња приоритетне канализационе мреже – пројекат током 2016. године није реализован.

- Изградња приоритетне путне мреже и саобраћајне инфраструктуре– пројекат је током 2016. године у потпуности реализован, јер је ријеч о пројектној мјери која се реализује у континуитету.

- Реконструкција приоритетне нисконапонске мреже– активности у оквиру овог пројекта не спроводи Општинска управа, већ надлежно предузеће, па се и евиденција о реализацији води у оквиру истог.

- Санација клизишта на подручју општине Прњавор у складу са приоритетима - Током 2016. године извршени су радови у вриједности од 37.693,74 КМ.

Секторски циљ 2: Унаприједити спортску и културну инфраструктуру на начин да релевантни садржаји, као и могућност бављења спортом и рекреацијом, буду доступни свим грађанима до 2020. године – Током 2016. године Секторски циљ 2. је дјелимично остварен, посебно у домену унапређења услова за предшколско и основношколско образовање, кроз реализацију активности на проширењу објекта ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ у Прњавору и изградњу новог објекта Музичке школе. Такође, извршена је набавка грађевинског материјала за адаптацију Друштвеног дома у Палачковцима и за проширење клупских просторија ФК „Борац“ из Шибовске. Иако се у дефиницији Секторског циља истиче спортска и културна инфраструктура, из дефиниција очекиваних исхода, евидентно је да циљ обухвата и пројекте образовне инфраструктуре. Наиме, пројекти из области образовања Стратегијом развоја нису везани нити за један секторски циљ, а с обзиром да се реализују у континуитету, могу се једино везати за овај секторски циљ.

Секторски циљ 3: Ојачати сектор цивилног друштва и повећати активно учешће за 50% до 2013. године – Током 2016. године Секторски циљ 3. је дјелимично остварен, и то у сегменту помоћи невладиним организацијама и удружењима са подручја општине Прњавор додјелом средстава за пројекте. За остварење Секторског циља 3. Стратегијом развоја била су планирана 2 пројекта - Фонд за развој НВО (коригован – дјелимично реализован) и Израда омладинске политике општине Прњавор (пролонгиран – није реализован). У склопу пројекта Фонд за развој НВО општина Прњавор је 2016. године расписала јавни позив невладиним организацијама - удружењима за достављање пријава за додјелу средстава. Током 2016. године проведено је неколико обука на тему могућности финансирања рада удружења из донаторских средстава и писања пројекта којима се аплицира на јавне позиве донатора из земље и иностранства. У оквиру Одјелења за локални економски развој и друштвене дјелатности редовно се прате јавни позиви за додјелу финансијских средстава, о чему се удружења обавјештавају путем интернет странице општине Прњавор или непосредним контактом (телефонски позиви, е-маил обавјештења, састанци и сл.).

Секторски циљ 4: Ублажити негативну стопу природног прираштаја до 2020. године – Током 2016. године дјелимично је остварен Секторски циљ 4. За реализацију Секторског циља 4. Стратегијом развоја су планирана 2 пројекта: Пројекат подршке стамбеном збрињавању младих (пролонгиран – није реализован) и Израда популационе политике (коригован – дјелимично реализован). Пројекат израде популационе политике је коригован, јер је исход преамбициозно постављен, и предвиђене су замјенске активности. Општина Прњавор је увела буџетску ставку „Средства за треће и свако сљедеће новорођено дијете“, а износ ставке се прилагођава ребалансом у односу на број поднесених захтјева грађана. Износ средстава који се исплаћује по појединачном захтјеву је 500,00 КМ. Такође, сваке године се издвајају средства за манифестацију Конференција беба у износу од 500,00 КМ. Буџетом су планирана и исплаћују се средства за суфинансирање вантјелесне оплодње, по захтјевима грађана.

Секторски циљ 5: Ускладити образовне профиле и вјештине са потребама тржишта рада до 2015. године – Током 2016. године није испуњен наведени секторски циљ. У претходном

периоду је дјелимично остварен повезивањем ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор и предузећа „Стандард“ а.д. Прњавор. Током 2016. године у оквиру пројекта ProLocal који општина Прњавор имплементира са њемачком организацијом GIZ реализоване су посјете предузећима са подручја општине Прњавор. Посјета предузећу „Топлинг“ д.о.о. резултирала је повезивањем наведеног предузећа и ЈУ ЦСШ „Иво Андрић“ Прњавор и запошљавањем неколико ученика који су мају 2016. године завршили средњошколско образовање.

Сектор заштите животне средине

Секторски циљ 1: Регулисано 30% отпадних вода до 2016. године и уређено 4 км корита ријека до 2015. године - У протеклом средњорочном периоду Секторски циљ 1. је дјелимично остварен, као и током 2016. године, и то углавном у домену уређења корита ријека. У периоду од почетка имплементације Стратегије развоја општине Прњавор (од 2012. до 2015. године) регулисано је укупно 6.104,14 м водотокова.

За остварење Секторског циља 1. планирана су 2 пројекта: Израда пројектне документације за постројење за пречишћавање отпадних вода поред ријеке Вијаке (пројекат је пролонгиран због недостатка финансијских средстава) и Уређење слива ријеке Укрине у циљу заштите од поплава (израда студије и рјешавање приоритетних проблема) - овај пројекат је у потпуности реализован (у односу на планираних 4 км корита, остварење је било 152,6%). Након поплава у мају 2014. године приступило се уређењу корита ријека Лишње, Мравице и Вијаке, које су директно угрожавале преко 200 домаћинстава и око 20 пословних субјеката. Такође, током 2015. године извршена је регулација корита ријека Илове, Мравице, Вијаке и Радловца. Током 2016. године изведени су радови на уређењу корита потока Мамутовац у Горњим Штрпцима у дужини од 1.154,14 метара, као и радови на изградњи плочастог пропуста на потоку Стублењак.

Секторски циљ 2: Умањење укупне количине отпада за финално депоновање за 15% до 2015. године - За остварење Секторског циља 2. био је планиран један пројекат -Изградња претоварне станице чврстог отпада за општину Прњавор, који је пролонгиран због недостатка финансијских средстава, али постоји приједлог да се овај пројекат коригује – предефинише у пројекат Формирање центра за сакупљање отпада погодног за рециклажу, због усклађивања са законском регулативом и плановима који су дефинисани Локалним еколошким акционим планом за период 2015-2020. година (ЛЕАП). У склопу додатних активности, које нису уврштене у планове имплементације, комунално предузеће „Парк“ а.д. Прњавор је на подручју града на неколико локација поставило контејнере за раздвајање отпада по врстама (PVC, метал, стакло, мјешовити отпад). Поједине Основне школе са подручја општине Прњавор су биле дио еколошког пројекта "Данас за сутра", који је финансирао Фонд Отворено друштво у БиХ (резултати пројекта објављени су на страници школе: http://www.osbrankocopic.edu.ba/?page_id=1013) и који је помогао да се раздвајање отпада интензивира на подручју града. Општинска управа је била учесник овог пројекта на начин да је сва РЕТ амбалажа која је употријебљена у просторијама Општинске управе била одлагана на посебан начин и достављена ОШ "Бранко Ћопић" Прњавор.

Секторски циљ 3: Успостављање еколошког информационо-едукативног центра, реализација пројеката енергетске ефикасности у јавном сектору и изградња инфраструктуре за унапређење јавног здравља – Током 2016. године Секторски циљ 3. је дјелимично остварен, у домену еколошке едукације пољопривредника и збрињавања паса луталица.

За остварење Секторског циља 3. Стратегијом развоја планирана су 3 пројекта:

- Азил за животиње - у потпуности је реализован. Општина редовно у годишњем буџету издваја средства за азил. Пројекат се проводи у континуитету и у плану имплементације води се као пројектна мјера.

- Еколошка едукација пољопривредних произвођача са територије општине Прњавор – у потпуности је реализован. Еколошке обуке за пољопривредне произвођаче редовно се проводе сваке године у организацији општинског Одјељења за пољопривреду, водопривреду и шумарство самостално или у сарадњи са Пољопривредним институтом, Пољопривредним факултетом Бања Лука и сарадницима пројекта Фарма. Пројекат се проводи у континуитету и у плану имплементације води се као пројектна мјера.

- Формирање еколошког информационо-едукативног центра општине Прњавор - пројекат је пролонгиран због недостатка финансијских средстава.

Секторски циљ 4: Израда стратешке просторно-планске документације и успостављање општинског мониторинга животне средине – Током 2016. године Секторски циљ 4. је дјелимично остварен. Приступило се изради Урбанистичког плана „Прњавор“ за период 2017-2037. година, а у потпуности је реализован пројекат Шумскопривредна основа за приватне шуме на подручју општине Прњавор за период 01.01.2017.-31.12.2026. године. Такође, усвојен је и Локални еколошки акциони план за период 2015-2020. година и објављен у „Службеном гласнику општине Прњавор“, број 3/16.

3.4. Вертикална и хоризонтална усклађеност

У погледу вертикалне усклађености, општина Прњавор је реализовала одређене пројектне активности уз финансијску подршку институција са виших нивоа власти, ентитетских и државних. У сарадњи са Федералним министарством расељених особа и избјеглица реализован је пројекат санације пута у МЗ Лишња, вриједност донације износила је 71.782,44 КМ, те пројекат санације улице Војводе Мишића (вриједност радова у 2016. години износила је 2.145,61 КМ). Током 2016. године извршена је дознака средстава у износу од 4.000,00 КМ од стране Министарства трговине и туризма РС на име пројекта „Фестивал националних мањина општине Прњавор 2015“, за који је пријава предата, одобрено финансирање и потписан уговор током 2015. године. У сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице БиХ и организацијом Caritas ВиН реализоване су активности на пројекту Стварање услова за системско рјешавање проблема стамбеног збрињавања Рома на подручју општине, вриједност донације износила је 171.000,00 КМ.

У погледу хоризонталне усклађености значајно је нагласити да неколико пројеката има интерсекторски приступ, чија реализација дјелимично доприноси остварењу циљева из сва три сектора развоја.

3.5 Институционални капацитети општинске управе

У моменту израде Стратегије у општини Прњавор био је на снази Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста који је предвиђао модел управљања развојем путем Одсјека за локални економски развој у оквиру Одјељења за локални економски развој и друштвене дјелатности. Међутим, уочена је потреба да се прецизније дефинишу улоге и надлежности ове структуре и других актера у управљању развојем (препоручене су измјене и допуне Правилника којима ће се обезбиједити прецизнији назив јединице (одсјека) која се бави развојем, њене надлежности, врсте радних мјеста и описа послова, а нарочито њена улога као главног координационог фактора у остварењу свих функција управљања развојем. Такође је било потребно прецизније дефинисати надлежности одјељења, односно начелника одјељења, како би се постигао пуни ефекат у управљању развојем и Стратегијом развоја.

У складу са препорукама, у општини је 2014. године Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе општине Прњавор („Службени гласник општине Прњавор“, број 27/14) формиран Одсјек за развој и предузетништво са четири радна мјеста:

1. Шеф Одсјека за развој

2. ССС за развој, предузетништво и аналитичко-статистичке послове
3. ССС за управно правне послове
4. СС за вођење регистара, база података и административне послове.

Међутим, наредном измјеном Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе општине Прњавор („Службени гласник општине Прњавор“, број 24/15) систематизована су само три радна мјеста – укинута је позиција СС за вођење регистара, база података и административне послове. Одсјек за развој и предузетништво тренутно обавља послове са двије запослене особе. Начелници одјељења, према важећем Правилнику, имају обавезу да учествују у процесима стратешког планирања и изради годишњих планова имплементације.

4. ЗАКЉУЧАК

Реализација стратегије у 2016. години је средња, што показује 81% остварења броја започетих, те 48% у потпуности реализованих пројеката у односу на укупан број планираних пројеката у извјештајном периоду. У погледу финансијске реализације стање се може оцијенити задовољавајућим, а што се може сагледати из укупног процента реализације планираних средстава од 61%. У погледу привлачења екстерних средстава проценат од 19,6% указује на незадовољавајуће стање, као и на потребу да се у наредном периоду посвети већа пажња активностима које ће допринијети повећању износа истих.

Ако посматрамо остварење секторских циљева, очигледно је да у 2016. години у потпуности није остварен ниједан циљ, те да је 13 циљева дјелимично остварено и на добром су путу да буду остварени у наредним годинама. Међутим, у погледу 6 циљева резултати су недовољни или су у потпуности изостали, углавном због недостатка ресурса (финансијских средстава) или нереално постављених циљева. Због наведеног, а на основу *Извјештаја о средњерочној евалуацији Стратегије интегрисаног локалног развоја општине Прњавор за период евалуације 2012-2015. година*, почетком 2017. године приступило се ревизији Стратегије развоја општине Прњавор (Одлука о покретању поступка ревизије Стратегије развоја општине Прњавор за период 2012-2020. година објављена је у „Службеном гласнику општине Прњавор“, број 6/17).

У 2016. години нису значајно унапријеђени институционални капацитети за ефикасније управљање развојем. Послове Јединице за управљање развојем (ЈУРА) обавља Одсјек за развој и предузетништво у оквиру Одјељења за локални економски развој и друштвене дјелатности.

У домену запажања о оствареном квалитету системског управљања развојем битно је нагласити:

- План имплементације за период 2016-2018. годину је припремљен у складу са ЈУРА календаром,
- годишњи планови рада служби/одјељења су припремљени у складу са ЈУРА календаром и ЈУРА дефинисаним роковима, али нису примијенили пројектни приступ. Извјештаји о реализацији планова служби/одјељења су редовно разматрани и кориштени за припрему корективних мјера, те евентуалну измјену /допуну Плана имплементације развојне стратегије,
- у погледу изградње механизма сарадње са приватним сектором није постигнут значајан напредак. У домену јачања јавно-приватног дијалога није остварено активно укључивање приватног сектора у имплементацију пројеката економског развоја, јер током 2016. године нису одржаване сједнице Привредног савјета општине Прњавор.

У наредном периоду посебно је потребно обратити пажњу на:

- Реалније планирање броја пројеката и финансирања из средстава буџета и екстерних извора,
- Реалније планирање и постављање секторских циљева и њихове усаглашености са пројектима,
- Успоставу адекватног система праћења имплементације пројеката и извјештавања,
- Унапређење сарадње са привредним сектором с циљем праћења мјерења и вредновања утицаја и инвестиција пословног сектора на имплементацију Стратегије развоја,

- Детаљније анализирање спољних извора (виши ниво власти, донатори, међународне организације, међуопштинска и прекогранична сарадња),
- Јачање капацитета локалне управе и актера из ужег и ширег окружења, како за писање пројеката, тако и за лобирање и друге облике привлачења спољних извора финансирања,
- Јачање међусобне координације и укљученост приватног и НВО сектора у свима фазама процеса стратешког планирања, имплементације, праћења и извјештавања.

5. АНЕКСИ

- План имплементације Стратегије развоја за период 2016-2018. година.